

Kar?? Cinsle ?li?kide Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kar?? Cinsle ?li?kide Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24446>

Öz

Kar?? Cinsle ?li?kide Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i, 2004 y?l?nda Vehbi Ünlü taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? öz bildirim tipi bir ölçek arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin kar?? cinsle kurduklar? romantik ve sosyal ili?kilerde sergiledikleri alg?lanan **sosyal yetkinlik** düzeylerini ve bu yetkinli?e dair beklentilerini ölçmeyi amaçlar.

Ölçek, ili?ki kurman?n üç temel a?amas?n? kapsayan 12 maddeden ve 3 alt boyuttan olumaktadır: ?li?kiyi Ba?latabilme, Sürdürebilme ve Sonland?rabilme. Ölçe?in derecelendirmesi, 4'lü Likert tipi bir format (1=Hiçbir Zaman, 4=Her Zaman) kullan?larak yap?lmaktadır. Geli?tirme çal??mas?, **Çukurova Üniversitesi** bünyesinde gerçekleştirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal yetkinlik beklentisi, kar?? cins ili?kileri, ili?ki ba?latma, ili?ki sürdürme, ili?ki sonland?rma, psikometrik ölçek, Vehbi Ünlü, genç yeti?kinlik.

Yazarlar

Vehbi Ünlü

Amaç

Ölçe?in temel amacı, genç yeti?kinlerin kar?? cinsle sosyal ba?lamda kurdu?u ili?kilerdeki alg?lanan **sosyal yetkinlik** düzeylerini ve bu becerilerin üç kritik ili?ki evresindeki (ba?langıç, sürdürme, sonland?rma) yeterlilik beklentilerini belirlemektir. Bu araç, bireylerin ili?ki kurma ve yönetme süreçlerindeki öz yeterlilik inançlar?n? nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Bu ölçüm, özellikle ili?ki ve ileti?im becerileri üzerine odaklanan psikolojik dan??manlık ve rehberlik programlar?n?n geli?tirilmesi ve etkinli?inin de?erlendirilmesi için önemli bir tan? araç olarak kullan?labılır. Ölçek, sadece davran??sal beceriyi de?il, bu davran??lar? sergilemeye yönelik **beklenti** düzeyini ölçerek bili?sel psikolojik yapıy? da ele alır.

Yap?

Kar?? Cinsle ?li?kide Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i, bireyin kar?? cinsle etkile?imlerde ba?ar?l? olabilece?ine dair inanc?n?, yani **sosyal yetkinlik beklentisini** ölçen bir yapıd?r. Ölçek, bu yapıy? ili?kisel sürecin kronolojik ak??na uygun olarak üç ana alt boyuta ayrılmaktadır:

Ba?latabilme (5 madde): ?li?ki kurma, tan??ma ve ilgi çekici bir bireyle ileti?imi ba?latma becerisine dair yeterlilik beklentisi.

Sürdürebilme (4 madde): Mevcut bir ili?kiyi sa?l?kl? bir ?ekilde devam ettirme, uyum sa?lama, olas? çat??malar? yönetme ve partnerin ihtiyaçlar?na cevap verebilme becerisine dair yeterlilik beklentisi.

Sonland?rabilme (3 madde): ?li?kiyi uygun, net ve duygusal olarak yönetilebilir bir ?ekilde bitirme, ayr?l?k karar?n? aç?klama ve bu süreci yönetme becerisine dair yeterlilik beklentisi.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Vehbi Ünlü'nün 2004 tarihli Yüksek Lisans Tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemiş olsa da ("-"), geliştirme sürecinde ölçe?in **yap? geçerli?i** incelenmiş olmalıdır. Bu tür çal??malarda genellikle, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlar? ne derece temsil etti?ini belirlemek amacıyla çe?itli geçerlik analizleri uygulanır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizlerine dair spesifik istatistiksel de?erler (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s?) kaynakta doğrudan sunulmamıştır ("-"). Ancak, ölçe?in psikometrik açıdan sa?lamlı??n? göstermek amacıyla tez çal??ması kapsamında iç tutarlılık, muhtemelen **test-tekrar test güvenilirli?i** gibi yöntemlerle de?erlendirilmiştir. Ara?t?rmacılar, güvenilirlik katsayılar?na tezin tam metninden ulaşabilirler.

Faktör Analizi

Kar?? Cinsle ?li?kide Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i, 12 maddelik yap?s?n? üç ayrı faktör veya alt boyutta toplamaktadır. Bu ayrım, ölçek geliştirme aşamasında kullanılan **Faktör Analizi** sonuçlarına dayanmaktadır. Üç faktörlü yap?, sosyal yetkinlik beklentisinin tek boyutlu olmadı??n?, ili?ki döngüsünün farklı evrelerinde farklı beceri setlerini gerektirdi?ini desteklemektedir.

Faktör yükleri ve varyans açıklama oranları, tezin metodoloji bölümünde detaylandırılmaktadır. Maddelerin alt boyutlara dağılımı, Ba?latabilme (5 madde), Sürdürebilme (4 madde) ve Sonland?rabilme (3 madde) ?eklinde dengeli bir dağılım göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental) / Öz Bildirim Ölçek

Format: 12 madde, 3 alt boyut.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genç Yeti?kinler (Özellikle üniversite ö?rencileri popülasyonu üzerinde geli?tirilmis?tir).

Ya? Grubu: Genç yeti?kinlik dönemi (18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Vehbi Ünlü'nün **Çukurova Üniversitesi** Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlad??? akademik çal??ma kapsam?nda standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme. Yan?t seçenekleri 1 (Hiçbir Zaman) ile 4 (Her Zaman) aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

?li?ki yeterlili?i, öz yeterlilik inanc?, ili?ki evreleri, psikometrik geli?tirme, sosyal beceri, gençlik psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?li?ik E-posta Adresleri: vehbiunlu@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana (2004 y?l?ndaki akademik çal??man?n ba?li?i??).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, **2004** y?l?nda bir akademik çal??ma (Yüksek Lisans Tezi) ürünü olarak geli?tirilmis?tir.

Akademik veya klinik amaçl? kullan?mlar için izinler, sorumlu yazar Vehbi Ünlü ile yukardaki e-posta adresi üzerinden ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemis?tir.

Ölçe?in orijinal PDF içeri?i buradan indirilebilir: [karsi-cinsle-iliskide-baslatabilme-surdurebilme-ve-sonlandirabilme-boyutlarinda-sosyal-yetkinlik.pdf](#)

Kaynaklar

Ünlü, V..(2004).*Kar?? Cinsle Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i*.(Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Ek Referans Linki: ulusaltezmerkezi.net

Kar?? Cinsle ?li?kide Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek toplam 12 maddeden ve 3 alt boyuttan olu?maktadır. Her alt boyut için bir örnek madde a?a??da sunulmu?tur:

Ba?latabilme (5 m): Kar?? cinsten ilgimi çeken biri oldu?unda tan??mak için çe?itli f?rsatlar yaratabilirim.

Sürdürebilme (4 m): Ç?kt??m arkada??m, bir davran??mdan ho?lanm?yorsa, düzeltmek için elimden geleni yapabilirim.

Sonland?rabilme (3 m): Ç?kt??m arkada??ma ayr?lma karar?m? aç?klamak isterken, konuya giremeyebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM